

ÚSTREDIE PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
Špitálska č. 8, 812 67 BRATISLAVA

INTERNÁ NORMA č. IN – 013/2008

Názov normy:

Plán zabezpečenia sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa prostredníctvom orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Druh normy:

Metodický pokyn č. 4 – 2/2008

Účel normy:

Metodický pokyn na zabezpečenie a utvorenie podmienok pri realizovaní ustanovení § 26 a §27 Zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny

Oblasť platnosti:

Metodický pokyn je platný pre všetkých zamestnancov Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, odborov sociálnych vecí a rodiny, oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Počet strán: 6 vrátane 0 príloh

Vydanie: prvé

Vzťah k už vydaným interným normám Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny:

Interná norma súvisí s internou normou č. IN - 051/2007 a IN - 077/2007

<i>Gestorský útvar:</i> <i>Sekcia námestníčky GR pre sociálne veci a rodinu</i> <i>Odbor sociálnoprávnej ochrany detí, sociálnej kurately a poradensko-psychologických služieb</i>	<i>Schválil:</i> <i>PaedDr. Ján Sihelský</i> <i>generálny riaditeľ</i>	<i>Dátum schválenia:</i> <i>14.apríla 2008</i> <i>Dátum účinnosti:</i> <i>1.mája 2008</i>
--	--	--

A.

Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately

Podľa § 26 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č.305/2005 Z.z.“) vykonáva orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán sociálnoprávnej ochrany“) opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „opatrenia sociálnoprávnej ochrany“) tak, aby ochrana života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu maloletých detí bola sústavne zabezpečovaná.

Orgán sociálnoprávnej ochrany utvára podmienky na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany, ak riešenie starostlivosti o dieťa neznesie odklad podľa § 27 zákona č. 305/2005 Z.z.

Pre zabezpečenie týchto opatrení vypracuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len úrad“) pre potreby svojho územného obvodu plán ich zabezpečenia (ďalej len „plán dosažitelnosti“).

B.

Vymedzenie okruhu osôb, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a teda aj opatrenia podľa § 26 zákona č.305/2005 Z.z. sa vykonávajú najmä pre dieťa, ktoré:

1. má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, prechodný pobyt, povolenie na prechodný pobyt, povolenie na trvalý pobyt alebo má povolený tolerovaný pobyt (ďalej len “obvyklý pobyt”)
2. nie je občan Slovenskej republiky a nachádza sa na území Slovenskej republiky bez sprievodu rodiča alebo inej plnoletej fyzickej osoby, ktorej by mohlo byť dieťa zverené do osobnej starostlivosti (ďalej len “maloletý bez sprievodu”)
3. je mladistvý podľa ustanovení Trestného zákona.

V bode č.1 : ide o prípady detí, kde orgán sociálnoprávnej ochrany musí prijať opatrenia sociálnoprávnej ochrany. Orgán sociálnoprávnej ochrany vyhodnotí situáciu týchto detí ako situáciu, v ktorej je ich život, zdravie a vývin ohrozený.

V bode 2: ide o maloletých bez sprievodu. V prípade týchto detí postupuje orgán sociálnoprávnej ochrany podľa Internej normy č. IN - 051/2007 – vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany pre maloletých bez sprievodu.

V bode č. 3 : ide o prípady maloletých detí, ktoré sa dopustili spáchania činu inak trestného podľa TZ, alebo sú mladistvými a dopustili sa trestnej činnosti alebo sú podozriví z páchania trestnej činnosti podľa osobitného predpisu alebo sú obeťou trestného činu. Orgán sociálnoprávnej ochrany vystupuje ako „zástupca orgánu starostlivosti o dieťaťa“ a vykonáva opatrenia v súvislosti s úkonmi, ktoré je potrebné vykonať a neznesú odklad a pre potreby trestného konania sú považované za neopakovateľné (podľa § 10, ods.16 a 17 Trestného poriadku)

Pri zabezpečení týchto úkonov musia orgány činné v trestnom konaní , súd a osoby príslušné vykonávať takéto úkony zaobchádzať s osobami tak, ako to vyžaduje účel trestného konania a rešpektovať dôstojnosť a ich ústavou zaručené základné práva a slobody. (§ 55 ods.1 Trestného poriadku)

Tieto úkony vykonávajú orgány činné v trestnom konaní zásadne v čase medzi 7.00 hod. a 20.00 hod. a v úradných miestnostiach. Len v odôvodnených prípadoch môžu byť úkony vykonávané aj mimo týchto miestností a mimo uvedeného času. (§ 55 ods.2 Trestného poriadku)

C.

Nevyhnutné úkony pre zabezpečenie opatrení sociálnoprávnej ochrany

Ak sa dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany vykoná všetky **nevyhnutné úkony na odvrátenie tohto stavu a pre obnovu jeho psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu.**

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ako orgán sociálnoprávnej ochrany je povinný:

- odovzdať dieťa zákonnému zástupcovi, alebo rodinnému príslušníkovi, ak nie je potrebné prijať iné opatrenia sociálnoprávnej ochrany,
- zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa, minimálne do času, kým dieťa odovzdá do starostlivosti fyzickej osobe, alebo inej právnickej osobe,
- v odôvodnených prípadoch bezodkladne podať súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa § 75a Občianskeho súdneho poriadku,
- zabezpečiť umiestnenie dieťaťa do detského domova podľa § 51 ods. 2 zákona č. 305/2005Z.z., a to v naliehavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo je život alebo zdravie dieťaťa ohrozené,
- plniť úlohy vyplývajúce z ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona v prípadoch sociálnej kurately pre deti.

Určený úrad práce sociálnych vecí a rodiny, ako určený orgán sociálnoprávnej ochrany je povinný:

- vypracovať prehľad o stave miest v detských domovoch a v detskom domove pre maloletých bez sprievodu a krízových strediskách (podľa § 73 ods.3 písm. k) zákona č. 305/2005 Z.z.), kde je možné realizovať rozhodnutia súdu,
- poskytnúť aktuálne informácie o voľných miestach v zariadeniach, v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a v zariadeniach, na výkon rozhodnutí súdu, v ktorých zabezpečuje miesta pobytovou formou prostredníctvom priorít iným orgánom sociálnoprávnej ochrany v jeho územnom obvode a to operatívne, najmä v čase po pracovnej dobe a v čase dní pracovného pokoja a voľna
- zabezpečiť prevzatie dieťaťa zariadením podľa § 51 a § 62 ods.1,. A to tak v spolupráci s detskými domovmi v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, s neštátnymi

detskými domovmi a krízovými strediskami, ktoré vykonávajú svoju činnosť v jeho územnom obvode.

D.

Plán dosažiteľnosti v územnom obvode orgánu sociálnoprávnej ochrany

Plán dosažiteľnosti sa spracuje vždy k 1. januáru bežného roka, v prípade potreby sa priebežne aktualizuje.

Plán dosažiteľnosti aktuálny k 1. januáru bežného roka orgán sociálnoprávnej ochrany zašle na vedomie Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, odboru sociálnoprávnej ochrany detí, sociálnej kurately a poradensko-psychologických služieb do 30 dní od jeho vyhotovenia.

1. Plán dosažiteľnosti v sebe zahŕňa:

- a. prevádzkovanie mobilného prostriedku komunikácie (ďalej len „mobilný telefón“),
- b. rozpis osôb, ktoré plán koordinujú pre územný obvod,
- c. rozpis osôb, ktoré zabezpečujú opatrenia sociálnoprávnej ochrany súvisiace s ochranou života, zdravia, vývinu mimo určeného služobného času a miesta zdržiavania sa týchto osôb v čase ich dosažiteľnosti ,
- d. spôsob prepravy (týchto osôb ako aj maloletých detí, pre ktoré sa opatrenia sociálnoprávnej ochrany vykonávajú), spôsob zabezpečenia stravy (pre maloleté deti, pre ktoré sa opatrenia vykonávajú), spôsob zabezpečenia ochranných hygienických prostriedkov (pre osoby, ktoré opatrenia sociálnoprávnej ochrany vykonávajú),
- e. zabezpečenie prístupu na pracovisko mimo pracovných hodín,
- f. zabezpečenie podpisových práv na podanie návrhov na súd v súvislosti s prijatými opatreniami sociálnoprávnej ochrany (§ 75a Občianskeho súdneho poriadku).

2. Osoba zodpovedná za koordinovanie „dosažiteľnosti“ zabezpečí, aby zamestnanec vykonávajúci „dosažiteľnosť“ obdržal prostriedky na jej zabezpečenie podľa bodu 1. V prípade, že zamestnanec, ktorého určil rozpis ju nemôže vykonávať, osoba zodpovedná za koordinovanie týchto aktivít poverí „dosažiteľnosťou“ iného zamestnanca orgánu sociálnoprávnej ochrany.

3. Zamestnanec zabezpečujúci „dosažiteľnosť“ je povinný

- a. byť dostupný na mobilnom telefóne v čase pracovného voľna a v čase dní pracovného pokoja,
- b. zdržiavať sa na mieste, ktoré je uvedené v pláne zabezpečenia „dosažiteľnosti“
- c. zabezpečiť plnenie povinností vyplývajúce mu zo zákona č. 305/2005 Z.z , týkajúce sa sústavného zabezpečenia života, zdravia a vývinu dieťaťa/detí,
- d. oznámiť nemožnosť vykonávania „dosažiteľnosť“ svojmu predstavenému, najneskôr do 24 hodín pred nástupom podľa rozpisu,
- e. odovzdať prostriedky podľa bodu 1a po ukončení výkonu „dosažiteľnosti“ osobe, ktorá tieto aktivity koordinuje, prípadne inej osobe, ktorá bude určená v pláne dosažiteľnosti.

4. Orgán sociálnoprávnej ochrany je povinný
  - a. oboznámiť orgány činné v trestnom konaní, ako aj súdy s plánom „dosažiteľnosti“ a poskytnúť im telefónne číslo mobilného telefónu,
  - b. okamžite oznámiť subjektom označeným v prvom odseku zmeny čísla mobilného telefónu slúžiaceho na zabezpečenie „dosažiteľnosti“.

5. Orgán sociálnoprávnej ochrany môže o pláne „dosažiteľnosti“ informovať aj iné spolupracujúce subjekty, napr. nemocnicu, obec, atď.

E.

Informácia o pláne „dosažiteľnosti“ sa nezverejňuje ako všeobecná informácia.

F.

Konkrétne podmienky súvisiace s výkonom činnosti zamestnancov úradu musia byť v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi a služobnými predpismi.